

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН

МАТЕРІАЛИ

**першої міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 10-й річниці від Дня утворення
Українського інституту експертизи сортів рослин**

на тему:

***«Стан і перспективи формування
сортів рослинних ресурсів в Україні»***

11-13 липня 2012 року

Київ – 2012

УДК 633/635:631.52

C-78

C-78   **Стан і перспективи формування сортових рос.шних ресурсів в Україні** / Тези Першої міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-й річниці від Дня утворення Українського інституту експертизи сортів рослин. – Кам'янськ-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2012. – 360 с.

ISBN 978-966-1638-94-4

Збірник містить матеріали Першої міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 10 річниці від Дня утворення Українського інституту експертизи сортів рослин «**Стан і перспективи формування сортових рос.шних ресурсів в Україні**» з актуальних питань селекції, рослинництва, землеробства, економіки, сучасної біотехнології, сортовивчення та охорони прав на сорти рослин.

Тези публікуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

УДК 633/635:631.52

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського інституту експертизи сортів рослин
(протокол № 6 від 26.06.2012 р.)*

Відповідальний за випуск:

д.с.-г.н. Рудник-Івашенко О.І., к.с.-г.н. Каражбей Г.М.

ISBN 978-966-1638-94-4

©Український інститут
експертизи сортів рослин, 2012

ЗМІСТ

СЕЛЕКЦІЯ І НАСІННИЦТВО	18
Афанасьєва О.Г., Голосна Л.М. ДЖЕРЕЛА СТІЙКОСТІ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ДО ЗБУДНИКА ОЧКОВОЇ ПЛЯМИСТОСТІ	18
Бабич А.О., Іванюк С.В., Колесніченко О.В. ФОРМУВАННЯ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ І РОЗВИТОК ВИРОБНИЦТВА СОЇ В УКРАЇНІ	20
Бабій С.І. СТІЙКІСТЬ СОРТОЗРАЗКІВ БОБІВ КОРМОВИХ (Vicia faba L.) ДО ПОСУХИ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	22
Байструк-Глодан Л.З. ДОСЯГНЕННЯ ТА НАПРЯМКИ СЕЛЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З КОНЮШИНОЮ ЛУЧНОЮ В ПЕРЕДКАРПАТТІ.....	24
Бекузарова С.А. ИНТРОДУКЦИЯ ВИДОВ КЛЕВЕРА ГОРНЫХ ФИТОЦЕНОЗОВ	26
Бобось І.М. ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННІ ОЗНАКИ СОРТІВ ВІПНИ ОВОЧЕВОЇ (VIGNA UNGUICULATA SUBSP. SESQUIPEDALIS TA SUBSP. UNGUICULATA).....	28
Бойко І.А. ДЖЕРЕЛА СТІЙКОСТІ ДО ЗБУДНИКА БОРОШНИСТОЇ РОСИ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ	30
Борисенко Л.Д., Катаєва Т.Є., Кононова Н.Г. РАННЬОСТИГЛА ЦИБУЛЯ ГОРОДНЯ СОРТ СИМФОНІЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СПОЖИВАЧА.....	32
Борисёнок О.И. СРАВНИТЕЛЬНОЕ ИСПЫТАНИЕ СОРТОВ ЛЬНА-ДОЛГУНЦА.....	34
Бочарова В.Р., Герус Л.В., Карастан О.М., Ковальова І.А. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ МОЛЕКУЛЯРНО- ГЕНЕТИЧНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ВІДБОРУ ВИХІДНИХ БАТЬКІВСЬКИХ ПАР ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ	36

ПАСОВИЩНА КУЛЬТУРА ДЛЯ ОВЕЦЬ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	209
Дзюба В.И. КРАХМАЛИСТОСТЬ КЛУБНЕЙ КАРТОФЕЛЯ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ СОРТА, ФРАКЦИОННОГО СОСТАВА, СРОКА УБОРКИ.....	211
Діхтяренко А.В., Балабак А.Ф. РОЗМНОЖЕННЯ ЛИМОННИКУ КИТАЙСЬКОГО (SCHIZANDRA CHINENSIS BAILL.) ЗЕЛЕНИМИ СТЕБЛОВИМИ ЖИВЦЯМИ В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	213
Завадська О.В. ПРИДАТНІСТЬ КОРЕНЕПЛОДІВ СЕЛЕРИ РІЗНИХ СОРТІВ ДЛЯ СУШННЯ.....	215
Иванченко В.И., Олейников Н.П., Лиховской В.В. ПРОМЫШЛЕННЫЙ КОНВЕЙЕР СТОЛОВЫХ СОРТОВ ВИНОГРАДА В УКРАИНЕ.....	216
Ільчук Р.В. ПРОДУКТИВНІСТЬ І ЯКІСТЬ КАРТОПЛІ ЗАЛЕЖНО ВІД ГРУПИ СТИГЛОСТІ СОРТУ В УМОВАХ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ	219
Картавенкова Л.П. ВЛИЯНИЕ МИКРОЭЛЕМЕНТОВ И РЕГУЛЯТОРОВ РОСТА НА УРОЖАЙНОСТЬ СЕМЯН И СОЛОМКИ ЛЬНА-ДОЛГУНЦА.....	221
Коваленко О. А., Корхова М. М. ПОТЕНЦІАЛ УРОЖАЙНОСТІ ПЕРСПЕКТИВНИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ В УМОВАХ СОРТОВИПРОБУВАННЯ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	223
Конопльова Є. Л. УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА СУЧАСНИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	225
Коломієць Л.А., Кириленко В.В., Маринка С.М. ВИСОТА РОСЛИН ЯК СКЛАДОВА АДАПТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ.....	227
Костиця І.В., Остапенко М.А., Самойленко О. А. ПРОДУКТИВНІСТЬ ОЗИМИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР ЗАЛЕЖНО ВІД ФОНУ МІНЕРАЛЬНОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ТА СИСТЕМИ ЗАХИСТУ РОСЛИН.....	229

УДК: 633. 11: 633. 559 (477.73)

Коваленко О. А., кандидат с-г. н., доцент,

Корхова М. М., аспірант

Миколаївський державний аграрний університет

ПОТЕНЦІАЛ УРОЖАЙНОСТІ ПЕРСПЕКТИВНИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ В УМОВАХ СОРТОВИПРОБУВАННЯ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Вступ. Серед найважливіших зернових культур озима пшениця за посівними площами займає в Україні перше місце і є головною продовольчою культурою. Найбільше її вирощують в Степу (56%), де за врожайністю та збором продовольчого зерна вона посідає перше місце серед зернових культур.

Вчені вважають, що одним із шляхів подальшого збільшення виробництва зерна в світі є введення в виробництво нових сортів, що є найменш затратним та екологічно безпечним фактором інтенсифікації, який дозволяє підвищити врожайність на 30-50%. Тому впровадження нових перспективних сортів озимої пшениці, які поряд з високою врожайністю і якістю характеризуються раціональним використанням елементів живлення, а також підвищеною стійкістю щодо стресових явищ середовища дає можливість істотно зменшити виробничі затрати праці та ресурсів і підвищувати стабільність виробництва зерна.

Мета роботи. Дослідити урожайний потенціал нових районуваних в степовій зоні сортів пшениці озимої м'якої, в умовах сортовипробування в Миколаївській області.

Умови та методика досліджень. Дослідження проводилися в 2008/09, 2009/10, 2010/11 роках в польових умовах на Первомайській державній сортодослідній станції в зоні північного Степу (Миколаївська область). Упродовж вегетаційного періоду всі дослідження, спостереження, обліки та аналізи здійснювали за Методикою державного сортовипробування сільськогосподарських культур.

Результати досліджень. Метеорологічні умови в роки досліджень загалом були досить сприятливими для росту та розвитку рослин пшениці.

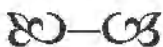
Матеріалом для дослідження були 28 сортів пшениці озимої м'якої української та зарубіжної селекції, які занесені до Державного Реєстру сортів рослин придатних для поширення в Україні на 2012 рік.

За роки досліджень сорти по різному розкрили свій потенціал врожайності, який в середньому за 3 роки становить 74,3 ц/га. Найбільш врожайними виявилися сорти: Ватажок, Евклід, Істина одеська, Небокрай, Нива Київщини, Славна, Спасівка, Іришка, Ужинок, Суасон, середня врожайність яких становить – 78,0; 87,5; 81,8; 79,9; 79,8; 81,6; 79,2; 80,0; 78,7 та 78,7 ц/га відповідно. Ці сорти характеризуються переважно міцним та коротким стеблом, оптимальною висотою рослин, яка забезпечує найвищий рівень урожайності, стійкість до вилягання та несприятливих умов середовища.

Найвищий потенціал урожайності нових сортів було досягнуто в 2009 році. Середня врожайність по сортам становила 83,0 ц/га. Найкраще себе проявили такі сорти: Небокрай (СГП) – 98,0 ц/га, Евклід (Франція) – 95,8 ц/га, Ватажок (СГП) – 92,2 та Нива Київщини (ІФРГ) – 92,1 ц/га.

Менш врожайними виявилися – Заграва одеська (66,6 ц/га), Комерційна (67,4 ц/га), Статна (66,5 ц/га), Пилипівка (65,7 ц/га).

Висновки. В результаті досліджень встановлено, що урожайний потенціал перспективних для умов Степу сортів пшениці озимої м'якої, досягає 98,0 ц/га. Найбільш врожайними виявилися такі сорти: Небокрай, Нива Київщини, Евклід, Ватажок, Істина одеська, Іришка, Славна.

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

**першої міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 10-й річниці від Дня утворення
Українського інституту експертизи сортів рослин**

на тему:

***«Стан і перспективи формування
сортів рослинних ресурсів в Україні»***

11-13 липня 2012 року

Відповідальний за випуск:

д.с.-г.н. Рудник – Іващенко О.І., к.с.-г.н. Каражбей Г.М.

Комп'ютерний набір і верстка:

Васьківська С.В., Колесніченко О.В., Мажуга К.М.

Підписано до друку 03.07.2012. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Гарнітура Times. Умовн. друк. арк. 21,0.

Наклад 250 прим. Зам. № 222.

Надруковано у видавництві ПП «Медобори-2006»

32343, Хмельницька обл., Кам'янськ-Подільський р-н,

с. Довжок, пров. Радянський, ба. Тел./факс (03849) 9-09-45.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №3025 від 09.11.2007 р.

www.drukarnya.com, e-mail: medobory@i.ua